

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Visarlon Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de flecare cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

O nouă măciucă. — Fluctuațiuni pe toată linia. — Conferința mică antante la Sinaia. — Cum trebuie calculat termenul de trei luni prevăzut de art. 33 din legea concordatului. Situația. — *Cronica:* Povara contribuabilului român. Înlocuirea banenotelor de 1000 Lei. Centenarul Castelului Peleş. Bibliografie: Tabele pentru aflarea anuităților.

O nouă măciucă.

Ziarul „Argus” din 6 Octomvrie 1933 scrie:

„Suntem în măsură să anunțăm, că dl Mihai Popovici, ministrul Justiției, a numit o comisie, care să revizuiască legea de conversiune”.

„Legea în vigoare va fi supusă unei temeinice examinări. Se vor scoate din ea toate dispozițiile, cari s’au dovedit inaplicabile”.

„Se pare că motivul cel mai de seamă al revizuirii e stabilirea unui nou regim al moratorului agricol. După câte ni s’au spus, moratoriul agricol va fi prelungit pe o nouă perioadă de timp, cu obligația pentru părți să ajungă la o înțelegere”.

Știrea aceasta de necrezut a produs consternare în toate cercurile.

Ea constituie o surpriză nu numai pentru creditori, ei și pentru debitori în acelaș timp, pentru că nimeni nu se aștepta ca acelaș Guvern, care a trâmbițat urbi et orbi, că actuala lege de conversiune este definitivă și ultima în această materie, să vie tot el, din proprie inițiativă, să o modifice.

Legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane dela 14 Aprilie 1933 nu a întrunit consimțământul nici unui

creditor. La timpul său, am arătat amănunțit părerea noastră în această privință, scoțând în evidență toate dispozițiunile, cari păcătuiesc împotriva și a celor mai elementare reguli ale creditului. În schimb debitorii, în special debitorii agricoli, au fost perfect mulțumiți și au votat, prin reprezentanții lor din Parlament, cu unanimitate legea, indiferent de colorit politic. De altfel Parlamentul actual este compus numai din reprezentanți ai debitorilor. Și ca dovadă pentru temeinicia acestei afirmații este suficient să amintim, că la Cameră, bună oară, nimeni nu și-a ridicat glasul în favorul creditorilor. Toată lumea a vorbit numai despre și pentru debitori, ca și când între cetățenii României Mari nu ar mai exista și altă categorie de oameni. Abia la Senat a răsunat, viguros ce e drept, dar fără vre-un rezultat practic, cuvântul dlui Grigore Filipescu, singurul om de curaj din pleiada nesfârșită de reprezentanți ai națiunii, care a îndrăznit să ia atitudine hotărâtă împotriva legii.

Actuala lege deci, debitorii au adus-o. Creditorii n’au avut nici un cuvânt de spus. Debitorii sunt acei, cari au voit-o. Ei și-au croit avantajii permise și nepermise, închipuite și neînchipuite. Iar acolo unde debitorii au fost ceva mai modești — din greșală, sau dintr’un simțământ de rușine — i-au complectat de minune politicienii, cari, pentru a demonstra cât sunt de darnici față de debitorii definațori de voturi (atunci, când e vorba de împărțit bunul altora, bineînțeles!), au împins pretențiile acestora până la absurd.

Astfel a ajuns să se legisfeze o dobândă de 1%, care n’a mai existat nicăiri

până acum pe glob, astfel s'a făcut praf obligația de plată dela 26 Aprilie a. e., astfel a fost înscăunat principiul abandonului cu o gratificație ca pentru grand seigneur de 200 jug. în favorul debitorului, tot astfel s'au lărgit cadrele conversiunii, punând sub acelaș „acoperiș“ pe proprietarul de 100 jug. cu cel de sub 10 ha. ș. a. m. d.

De dorul legii dela 14 Aprilie, noi băncile nu avem prin urmare de ce să ne prăpădim. Ceeace ne miră însă și ne face să pierdem orice măsură pentru caracterizarea noii tentative, este actul de inconștiență, politicianilor, cari, simțind lipsa de reacțiune favorabilă pentru ei a corpului electoral față de vechile metode, cari se reduc la câteva vorbe late doar, ca „Țara în primejdie“, „Suntem pe marginea prăpastiei“, „Țara trebuie salvată“ etc., încearcă să sgândăre din nou rana produsă de conversiune, așteptând o nouă înviorare a corpului electoral adormit.

Primul semnal în această privință l-au dat — dintre partidele mari — liberalii, cari prin programul lor de guvernământ au anunțat lărgirea conversiunii atât pentru săteni, cât și pentru debitorii urbani.

Este adevărat, că în acelaș program se vorbește și de o finanțare a conversiunii, totuș nu mai puțin adevărat este, ca ghiarele demagogiei străbat binișor din sacul-program, răsturnat ca un corn de îmbelșugare pe câmpul sărăcit de nădejdi al opiniei noastre publice.

Liberalii au promis în programul lor de guvernământ mai mult decât legea actuală de conversiune a dat debitorilor de toate categoriile; acestei demagogii fără scrupule, după vechiul obicei, trebuia să i-se răspundă cu aceeaș măsură, dacă nu chiar cu mai mult. Și astfel demagogiei opoziționiste i-a urmat prompt demagogia guvernamentală.

Aceasta este explicația știrea apărută în ziarul „Argus“ din 6 crt. Iată pentru care motiv, fără a se fi formulat o singură cerere măcar din partea debitorilor rurali, fără a se fi prezentat vre-o delegație a acestora în audiență la vre-un ministru, Ministerul de Justiție se simte totuși obligat să anunțe prolongirea moratorului agricol.

Acestea să fie măsurile de „refacerea creditului“ așa îndelung trâmbițate numai de curând din partea Guvernului actual?

Și peste tot, își dau politicianii într'adevăr seama de crima fără precedent, pe care o săvârșesc, omorând pe zi ce trece, din fașe, orice posibilitate de inițiativă și de reconstrucție.

La dreptul vorbind, și se oprește mintea în loc.

Ce vrea Guvernul cu prolongirea moratorului agricol? Pe cine vrea să fericească? Cine a cerut acest moratoriu? Țăranii sunt mulțumiți și ne râd în nas, când aud de dobânda de 1%. Ori, poate și această dobândă de 1% este prea mare?

S'a vorbit mereu despre un anume credit agricol pe termen lung și cu dobânzi scăzute. Dar dacă dobânda de 1%, actuală, este prea mare, ce anume etalon se gândesc marii binefăcători ai poporului să stabilească pentru acel credit agricol (pe care, de altfel, n'o să-l vedem realizat niciodată, căci a realiza înseamnă a construi, ori specialitatea guvernelor noastre — cel puțin în materie economică — este distrugerea. Aceasta e singura lor specialitate)? Nu cumva au descoperit dobânda negativă? La urma urmei, dacă în Fizică există greutate negativă, de ce nu s'ar introduce și în Economia politică dobânda negativă?

În România am avut de curând o reformă de ordin social, care se chema Reforma agrară. Prin această reformă agrară s'au luat pământurile din mâna latifundiarilor și s'au dat țăranilor. Pe lângă însă, că această reformă agrară prevedea o finanțare (ridicolă finanțare, e adevărat, totuși a existat, o finanțare), marelui proprietar i s'au lăsat câteva sute de jugăre de pământ, pentru ca să aibă din ce trăi. Cu deponenții și acționarii ce vrea să facă Guvernul? Unde este echivalentul măcar al acestor câteva sute de jugăre pentru cea mai nenorocită categorie de cetățeni din câte au existat vreodată pe pământul României Mari? *Căci prolongirea moratorului agricol înseamnă întărirea credinței, că debitorii nu mai au să plătească în veci pururea nimic.* Cine poate fi atât de naiv să creadă, că va mai fi silit să plătească vreodată ceva, când astăzi poate să plătească ceea ce e stabilit prin lege, dar legiuitorul îl scutește pur și simplu din proprie inițiativă — fără a fi formulat debitorul vre-o cerere în acest sens — și de sarcina, pe care însuși

acest debitor declară, că e ridicol de ușoară?

Adevărul este, că dacă această ultimă lovitură de măciucă se va produce, ea înseamnă lovitură de grație atât pentru bănci și credit, cât și pentru deponenți.

Să nu mai ocolim deci lucrurile.

Să o spunem verde. Politicianii vor să ne distrugă. Noi nu suntem cetățeni cu drepturi. Noi suntem robi legați la carul politicianismului. Și acest lucru îl vor constata în curând și debitorii. Ei se vor deschide și lor odată ochii. Dar deocamdată cel puțin să nu mai permitem noi acest joc drăcesc. Trebuie demascate lăcustele. Ei au luat în întreprindere Țara românească și vor s'o exploateze cu toate mijloacele. Ei să frăiască, încolo se poate alege praf și pulbere de rest!

Față de această situație avem o singură datorie: Să închidem porțile, iar pe deponenți să-i trimitem la cea mai înaltă instituție de binefacere a României Mari: Parlamentul.

====
BCU Cluj / Central

Fluctuațiuni pe toată linia.

Este incontestabil că situațiunile anormale economice determină totdeauna o psihoză deosebită în rândurile populațiunii. În acest sens până la un grad oarecare svârcolirile cari se manifestă în economia noastră au o bază de interpretare. Când însă aceste frământări se amplifică la nesfârșit pe simple supoziii cum este cazul actualmente, interpretarea lor nu mai e cu puțință. Ele provin în acest caz nu atât dintr'o suprapunere cu ritmul economic care vrând nevrând se turbură și oscilează, nici dintr'o documentată analiză a vieții materiale sau spirituale care nu freamătă cu aceeași intensitate ci rămâne mai totdeauna despărțită de aceste aspecte trecătoare, cât mai cu seamă din nervositatea sub impulsul căreia se iau deciziuni grabnice și nejudicate. Opinia publică, factorul care în alte împrejurări nu are mare importanță, domină mersul crizei prin tendința sa de a o înconjura. Este deci natural că în atari situațiuni mișcarea unui ministru importă mult și se înregistrează pretutindeni, declara-

țiile lui produc freamăt și lumea se svârcolește ca un organism cuprins de febră.

Natural că în asemenea împrejurări factorii de conducere au datoria sacră să producă cele mai liniștitoare declarațiuni. Chiar așa fiind și freamătul subversiv își face loc. El pătrunde în public din oficina de afaceri gheșeftărești, din cluburi de speculă, din cercuri interesate, etc. etc. Dacă lucrurile se prezintă grav în atari condițiuni, este natural că în caz contrar ele prezintă aspecte de spasmuri. Un asemenea freamăt frenetic de neliniște s'a răspândit în țară după ce dl Mihalache a făcut cunoscut programul său economic în adunarea dela Câmpulung. Și nu e nici o mirare dacă toate păturile populațiunii au fost cuprinse de enervare. Dl Mihalache atacase între alte chestiuni, problema fundamentală în legătură cu situația noastră financiară și economică: problema monetară. Adept al teoriei revalorizării, dl Mihalache găsea că este necesar să coborâm cu 30—40% cursul monedei, pentruca toate relele de cari suferim să se îndrepteze ca prin farmec.

Evident nu noi vom sesiza greșala. S'a spus de atâtea ori, că nu avem nimic de câștigat de pe urma revalorizării, încât a mai înșira aici argumentele, însemnează a repeta vorbe de mai multe ori spuse. Noi vrem însă să remarcăm cu această ocaziune o anumită racilă a vieții noastre publice și cu repercusiuni generale, anume fluctuațiunile în situațiuni produse și printr'o nestatornicie în convingeri a oamenilor noștri de stat, dar și prin torentul de acțiuni gândite la adăpostul unei vagi analize a situației.

În această ordine de idei va trebui să ne reamintim că dl Mihalache a făcut parte din guvernul, care a înfăptuit stabilizarea. Dacă convingerile Dsale sunt astăzi așa de opuse avantajelor stabilizării este de mirare că nu le-a manifestat de atunci, pentruca să ne scape din greutățile enorme și din sacrificiile cu cari am menținut până acum această operațiune. Dar nu suntem puși astăzi în fața acestei întorsături. Dacă dl Mihalache ar fi un personaj fără importanță în această țară, declarațiunile Dsale ar fi fost înregistrate ca simple curio-

zități. Dar cum nu este cazul, declarațiunile dela Câmpulung constituiesc o contragreutate în acțiunea guvernului și au produs fierbere în țară. Piața, este adevărat, n'a făcut o mișcare prea bruscă. Dar au avut un efect de eferverescență svonurile cari s'au răspândit. Publicul a început iarăși o goană după imobile și investiții, pentruca să-și plaseze numerarul. Și este curios că deși declarațiunile guvernului s'au produs prompt și categoric, că stabilizarea va rămânea neatinsă, efectul lor n'a reușit să frâneze svonurile și șoaptele, cari își fac drum prin mulțimea credulă. De altfel această nefastă tribulație de cuvinte este înfărițată prin propaganda partidelor, cari și-au făcut un punct de onoare din restabilizare și anume: cel țărănesc al dlui Dr. Lupu și cel radical-țărănesc al dlui Gr. Iunian. În felul acesta o atmosferă de permanentă fluctuațiune își face drum în confinu în masa populațiunii, ca un șuvoi de unde pe suprafața unui lac.

Dar această fluctuațiune e datorită nu numai contradicțiilor de fraze, ci și contradicțiilor în fapte. Și ceea ce e mai grav, în toate actele de conducere cari au o cât de slabă legătură cu economia națională, oscilațiunile își fac drum neconținut. Astfel vom remarcă atmosfera ce s'a creat în toamna anului 1931 cu legea conversiunii în contradicție cu aceea care se urmăria. Se știe adevărat, că la acea epocă a intervenit concordatul Băncii Marmorosch Blank & Cie, fapt care a derutat în mod fatal piața creditului intern. Ei bine, în loc ca guvernul să ia o acțiune de împiedecare a destrămării, în loc ca el să caute să oprească și să îngreudească freamțul șoaptelor, a venit cu legea conversiunii, după ce cu câteva luni înainte încercase consolidarea băncilor în derufă prin credite de stat și după ce toate sforțările sale tindeau să restabilească situațiunea care-și pierduse echilibrul. Evident, că fapta a fost mai tare decât vorba și imaginația mulțimii s'a realizat în cele ce au urmat.

Nu e însă nevoie să ne ducem cu doi ani în urmă, pentruca să putem înregistra atari fluctuoziități, ci este suficient să facem doar o reprivire a situației în ultimele trei luni. În această alternativă vom remarcă politica urmată de

căile noastre ferate în legătură cu aprovizionarea cu combustibil. La un moment dat, toată activitatea economică în jurul extracției carbonifere era pe punctul de a înceta, deoarece dintr'un calcul rău judecat, drumul de fier urma să folosească la combustie aproape numai păcură. Aceasta pe motivul, că păcura fiind mai ieftină, se producea față de combustiuinea cărbunelui o importanță economică. Au trebuit să intervină energie toți factorii interesați, pentruca să se arate că modul de a judeca al căilor ferate este nelogic și nerațional. Numai în urma acestui energie protest, conducerea căilor ferate a revenit și s'a recurs la un aranjament, care împăca toată lumea.

Se întâmplă însă fenomenul curios, că petrolul este supus și el fluctuațiilor prețului și se urcă independent de voința noastră în decurs de două luni cu 2—300%. Situația evident, că se schimbă mult, iar rentabilitatea acestui combustibil la căile ferate este complect desmințită. Consecința logică nu era alta, decât să se producă revenirea. Se putea întâmpla astfel două cazuri:

a) Revenirea nu se putea face din cauza contractelor,

b) Revenirea nu se putea face din cauza diferitelor modificări de mecanisme, pe cari le-au suferit locomotivele. Ori a fost un noroc, că nu ne-au găsit în fața nici uneia din aceste alternative. Dar dacă nu s'a pășit în fond la programul general de aprovizionare cu păcură a căilor ferate este datorită numai punctului de vedere normal al întreprinderilor carbonifere. Altfel căile ferate ar fi fost puse într'o situațiune răsturnată decât aceia pe care confau și care nu era decât o urmare a fluctuațiilor de mare amploare în afacerile de stat. Căci să nu uităm, că la păcură trecuseră căile ferate tot dela cărbuni, pentruca să se vadă în situațiunea să revină iarăși la punctul de plecare.

Dacă această situațiune, pe care am descris-o mai sus se datorește și conjuncturii internaționale, ea a avut totuși efecte cu mari repercusiuni interne, foarte serioase și cu urmări fluctuative în târgul valorilor mobiliare. Anume, la adăpostul marilor prețuri, cari se ofereau pentru petrol, a urmat o îmbunătățire a

situațiunii exploatărilor petrolifere, sau cel puțin se aștepta acest rezultat. În consecință cursurile acțiunilor acestor întreprinderi s'au urcat cum era și natural. Urcarea acestor cursuri n'a fost însă numai rezultatul situației favorabile, care se întrezărea în industria petroliferă, ci s'a datorat și impulsului publicului, care se grăbia spre compartimentul acțiunilor spre a-și plasa moneda, ca urmare a declarațiunilor inflaționiste. Astfel buna dispoziție a târgului în compartimentul petrolifer a avut un substrat real și un substrat artificial. Acest ultim substrat a contribuit la o urcare prea pronunțată a cursului și l-a supus astfel unor fluctuațiuni periculoase, cari duc prea adesea la prăbușiri.

Cazuri de acestea nu s'au întâmplat de altfel numai în târgul acțiunilor. Ziarele au adus de multeori vestea, că de frica restabilizării, care de altfel ar echivala cu o inflație, populația s'a dat în diferite orașe la târgueli masive în unele zile, provocând dispariția de pe piață a unor articole de prima necesitate. Urmarea firească a fost apoi că marfa s'a scumpit din lipsă de ofertă, iar ceice au suferit au fost tot aceia, cari s'au lăsat dispuși să creadă svonorile venite pe valuri de vânt.

Mai trist este însă, că aceste fluctuațiuni nu se mențin numai în viața economică. Norma administrativă a țării este de asemenea obiectul unor fluctuațiuni ce nu conțin și astfel nu se poate stabili niciodată o unitate de procedură, sau o tradiție de linie continuativă. Astfel ar fi în primul rând de menționat trecerea dela un regim politic la altul, când concepțiile diferite au adus legiuiri diferite. În această ordine de idei vom menționa modificarea legislației economice de bază, care dela 1925 încoace a fost supusă la două alternanțe de concepții. Dela ideea naționalismului integral, cum se făurise această legislație sub regimul liberal, ea a trecut sub presiunea cercurilor externe interesate la un cuprins aproximativ opus, pentruca birourile ministerelor să fie permanent ocupate cu rezolvări de acte, cu cereri pentru înoiri de autorizațiuni și concesiuni, astfel ca întreprinderile să nu aibă niciodată o situație clarificată.

Norma administrativă cea mai fluctuoasă s'a petrecut însă în cadrul local: județean și comunal, unde de asemenea legea ultimă trecea dela un centralism destul de accentuat la o independență mai mult sau mai puțin concretă. Dar dacă în formă generală legea nouă descentralizează viața administrativă, ea face această descentralizare ineficace prin diferitele restricțiuni, cari se pun la sfârșitul unor articole și alinate și cari anulează pe dată un principiu întreg. Și nu numai atât. Abstracție făcând de toate anulările menționate, măsurile cari privesc executarea legii formează de multe ori o contradicție flagrantă cu ea însăși. În această ordine de idei vom menționa măsurile de control ale autorităților tutelare luate asupra încheierilor autorităților locale, cari măresc birocratismul și îl amplifică până la refuz, atunci când se credea mai mult, că ne vom debarasa de această plagă a vieții administrative.

Unde fluctuațiunea are accentul cel mai desăvârșit, este domeniul legiferării financiare. Concepția de bază pentru fiecare lege nouă adusă, este degrevare și ușurare. Și totuși toată lumea se plânge. Iar dacă un impozit scade într'o măsură oarecare, se ridică altele sau acelaș sub alt titlu, pentruca locul liber să se ocupe.

Continuând în felul acesta, vom avea în fiecare domeniu de activitate, fluctuațiuni mai grave sau mai admisibile. Unul din aceste domenii, grav atins prin fluctuațiunile de concepții și voință este școala românească, unde în perioada de după război s'au modificat programele după cum s'au schimbat titularii departamentului. Ori calamitatea aceasta are repercusiuni generale. Școală nefixată asupra directivelor sale, însemnează evoluție sinuoasă, orientare spirituală și generală neprecisă, încât pare că toate relele de aici pornesc. Lucrul poate să fie perfect adevărat. Intellectualitatea ordonată este necesară, pentruca să ne dea respectul în noi înșine. Numai astfel lucrând vom avea un traseu de viață precis și bine fixat.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Conferința micii antante la Sinaia.

— Textul proiectului economic adoptat de conferință. —

Planul economic adoptat de conferință cuprinde următoarele 14 puncte și anume:

1. O colaborare a căilor ferate dintre cele trei țări.

În primul rând este vorba ca prin crearea unui organ special care să se ocupe de aceste probleme să se realizeze un program în ce privește circulația trenurilor propriu zisă, a transitului și o colaborare tarifară, — toate acestea spre a înlesni schimbul reciproc de bunuri.

Deciziunile luate de acest organ special comun al celor trei state din Mica Înțelegere vor forma obiectul unei convenții speciale care urmează să se încheie înainte de sfârșitul acestui an.

2. Colaborarea navigației pe Dunăre. Se va realiza întâi prin colaborarea societăților de stat existente la cari se vor alătura apoi și societățile particulare de navigație, pe baza programului ce se va stabili de către societățile oficiale de navigație.

3. Colaborarea pe terenul aviației.

S'a prevăzut angajamentul de a se crea comunicații aeriene permanente între orașele principale ale celor trei țări aflate și în același timp crearea unei unități în aviația Micii Înțelegeri.

Se va crea o organizație comună, care să prezinte aviația Micii Înțelegeri față de străinătate.

4. Colaborarea pe terenul poștal.

S'a luat hotărârea creerii unei uniuni poștale a Micii Înțelegeri în cadrul uniunii poștale mondiale. Bazele vor fi reduceri tarifare la poștă, telegraf și telefon, având în vedere în primul rând facilitarea schimbului comercial între cele trei țări.

5. Normalizarea pe terenul general de colaborare economică.

Cele trei țări vor îndruma instituțiunile economice care există deja să colaboreze direct între ele spre a deveni astfel adevărați pioneri ai cooperării între cele trei țări.

6. Unificarea dreptului comercial în ce privește cecurile și regimul tratelor în cele trei țări.

Aceiași comisiune comună a Micii Înțelegeri va elabora și proiectul de unificare a legii vămilor precum și o metodă de simplificare a prescripțiilor vamale în ce privește schimbul de mărfuri între cele trei țării. Comisiunea de unificare va continua să lucreze mereu la perfecționarea acestui sistem.

7. Băncile de emisiune din cele trei țări vor elabora un plan de colaborare, în sensul de aprofundare a mijloacelor de plată între cele trei țări prin sisteme speciale de clearing și alte măsuri utile tot în vederea activării schimbului de mărfuri.

8. Se prevede colaborarea foarte intimă între cele trei țări a birourilor de statistică. S'a luat angajamentul de a se face schimbul tuturor datelor statistice mai ales în ce privește comerțul, agricultura și industria celor trei țări.

9. În ce privește instrucția agricolă s'a hotărât între cele trei țări un schimb de informațiuni mutuale asupra tuturor inovărilor în domeniul agricol și de ameliorare a producției.

Conducerea acestei acțiuni de colaborare a fost încredințată academiei agricole din Praga.

10. Pentru turism s'a prevăzut angajamentul unei colaborări strănse, înlesnindu-se în primul rând călătoria cetățenilor celor trei țări prin înlăturarea dificultăților care împiedică astăzi călătoriile din cauza regimurilor de devize.

Se va proceda apoi la unificarea birourilor de turism între cele trei țări prin intermediul unui comitet turistic comun. Acest comitet va avea și însărcinarea specială de a organiza excursii turistice din America în țările Micii Înțelegeri, dispunând și de o reprezentanță unică într'unul din centrele mari de dincolo de ocean.

11. Ca o completare a acordurilor economice între cele trei țări s'a acceptat angajamentul unor acorduri cari să împiedice în viitor dubla impunere a a cetățenilor celor trei țări precum și desființarea vizelor pentru pașapoarte.

12. S'a decis organizarea unei colaborări strănse și directe a instituțiunilor economice dintre cele trei țări cum sunt Camerele agricole, Camerele de muncă, etc.

13. Organizarea colaborării industriilor și a producției celor trei țări.

Se va crea în primul rând o convenție tripartită asupra posibilității de acorduri precise pe termen de 5 ani pentru furnizarea de materii prime de care dispun cele trei țări pe seama industriilor respective.

14. Consiliul economic va înființa apoi un organ special de colaborare economico-politică, cu scopul de a pregăti în toate domeniile o aprofundare cât mai intensă a colaborării.

Cum trebuie calculat termenul de trei luni prevăzut de art. 33 din legea concordatului.

Tribunalul Ilfov secțiunea I. com. în complexul dlor președinte Anton Petrescu și judecător Antoniadă s'a pronunțat eri asupra acestei chestiuni.

Un creditor oponent ceruse tribunalului ca omologarea concordatului să se facă în condițiunile prevăzute de art. 33 combinat cu art. 19 din legea concordatului prin aceea ca ratele de plată să fie trimestriale iar prima rată de plată, 3 luni dela introducerea cererii.

Comerciantul debitor prin d. avocat W. Edelstein, a demonstrat inadmisibilitatea în drept a acestei teorii și imposibilitatea aplicării ei în fapt, arătând în prim rând că concordatelor provenite din lichidare judiciară, nu li se aplică textul de mai sus, iar în al doilea rând, chiar dacă li s'ar aplica, cele trei luni de zile urmează a se calcula la finele concordatului, căci față de impreciziunea legii ar însemna pe deoparte de a obliga pe comerciant să plătească ratele concordatate înainte de a ști dacă concordatul i se va omologa sau nu, iar pe de altă parte nevoit fiind a achita toate ratele ajunse la scadență, din trei în trei luni dela introducerea cererii și până la omologare ar fi expus comerciantul la imposibilitatea materială de a plăti deodată mai multe rate și în consecință la revocarea concordatului.

Tribunalul, primind acest punct de vedere, a omologat concordatul obligând pe comerciant la rate anuale cu începere dela data omologării lui.

Situația.

Guvernul s'a abătut dela programul partidului. Guvernul a eșit din Constituționalitate. Acestea sunt bombele cari sunt puse foarte des la temelie Guvernului, de tovarășii lui de luptă, cari nu au fericeirea să fie în guvern. Atacurile acestea s'au dovedit întodeauna a fi foc de paie, scopul urmărit rămâne întodeauna nelămurit. Oricât s'ar strădui omul, nu poate afla care-i programul acela adevărat, dela care s'a abătut guvernul.

Cert este, că aceste svârcoliri încurecă itele guvernului, îl pun în imposibilitate de a-și executa atât programul la a cărui înfăptuire s'a angajat, cât și multele probleme ce se pun zilnic prin surprindere pe tapet de împrejurările turburi de azi.

La ce servesc aceste frecuşuri, cari mai au darul de a irita și deruta dela treburi și lumea particulară? Neînțelegerile acestea sunt o adevărată pacoste atât pentru partidul Național-Tărănesc, cât și pentru țară. Democrația noastră o fi bună într'o prioință, dar lăsată în voia ei prea bate câmpii, stricând cu o trăsătură, tot ceea ce s'a realizat cu greu și multă răbdare.

În bursă frământările acestea sunt cel mai prielnic teren de exploatare pentru speculă.

Face declarații de restabilizare dl Mihalache se urecă cursul acțiunilor petrolifere și industriale și valurilor.

Caută dl Maniu să trântescă guvernul, se urecă cursul Băncii Românești, a soc. Letea etc.

Se atacă dl Madgearu pe tema creditorilor toată lumea aruncă pe piață R-ta Stabilizării și desvoltării.

În ultimele zile izvoarele știrilor senzaționale astupându-se, bursa a devenit complet lipsită de inițiativă. Cursurile deși ceva mai scăzute, totuși se mențin. Lumea este preocupată de starea suferindă a leului și se lasă foarte ușor manevrată.

București.

Remizier.

CRONICA

Povara contribuabilului român. După unele date statistice publicate, de curând, de fostul ministru Tancred Constantinescu, numărul contribuabililor țării este de 4.500.000 la o populație de rotund 18.000.000 suflete.

Totalul cheltuelilor bugetare la diferitele departamente și instituțiuni ale Statului se cifrează cu Lei 57.585.000,000 rotund.

Cheltuiala pe cap de locuitor este de Lei 3190— și pe cap de contribuabil de Lei 12,760—

Înlocuirea bancnotelor de 1000 Lei.

Banca Națională a României publică următorul comunicat:

„Deoarece s'a constatat că în ultimul timp biletele Băncii Naționale de 1000 Lei, actualmente în circulație, au fost deseori falsificate, Banca aduce la cunoștința generală că, începând dela 16 Octombrie 1933 va proceda la înlocuirea lor cu un alt tip de bilet de egală valoare“.

Centenarul castelului Peleş. Împlinindu-se 50 de ani de când Regele Carol I, primul rege al României, în ziua de 25 Septembrie 1883 a inaugurat Castelul Peleş dela Sinaia, cu aceasta ocaziune s'au organizat mari serbări regale. Sinaia a fost timp de trei zile în sărbătoare.

Deoarece Castelul Peleş e leagănul dinastiei noastre, Regele Carol al II-lea a vrut să însemne cu mare cinste faptul împlinirii a 50 de ani dela inaugurare.

În Castelul Peleş dela Sinaia a stat Regele Carol I, aci a murit Regele Ferdinand, făuritorul Unirii, aci trăește Regele Carol al II-lea și tot aci crește Marele Voevod Mihai.

La serbările dela Sinaia a luat parte în afară de familia regală dela noi, Regele Alexandru al Jugoslaviei precum și numeroși invitați din țară și străinătate.

BIBLIOGRAFIE.

Tabele pentru aflarea anuităților. Aceste tabele întocmite de profesorul de matematică *Samson Crisciu*, dela Liceul de băieți din Lugoj, cari tabele sunt primele în limba română, explicate pe înțelesul tuturor, cu exemple numeroase și cu 2 tablouri de amortizare. Unul pentru rate anuale, altul pentru rate semestrale, cu explicațiuni ample pentru calcularea oricărui tablou de amortizare, cu anuități decursivă în conformitate cu Legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane din 14 Aprilie 1933.

Cu ajutorul acestor tabele în câte-va secunde se poate afla anuitatea decursivă, anuală sau semestrială, pentru orice sumă pe timp dela 1 până la 30 respective 60 ani, cu procent de $\frac{1}{2}$, 1, $1\frac{1}{2}$, 2 până la 12 $\frac{0}{0}$.

Aceste tabele servesc și pentru aflarea rentelor anuale sau semestriale, dela orice sumă depusă pe timp de 1—30—60 ani și cu procentul de $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{0}{0}$.

Prețul unui exemplar de Lei 25, este foarte modest pentru așa o lucrare, considerând că culegerea cifrelor încă este greu și mai costisitoare decât tipărirea altor texte de cărți.

Din partea noastră recomandăm cu căldură aceste tabele, tuturor instituțiunilor de bancă, cari se se pot servi de ele în aplicarea Legii pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane.

Se pot comanda direct dela autor și dela redacția Revistei noastre.

„INDUSTRIA AURULUI“ S. A., ABRUD.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai soc. an. „INDUSTRIA AURULUI“ în Abrud se convoacă prin aceasta la a

X-a adunare generală ordinară,

care se va ține în ziua de 24 Octombrie 1933 la orele 15 p. m., iar în caz de neconstituire în ziua de 1 Noembrie 1933 la orele 15 p. m. la sediul societății, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de Administrație și a Comitetului de Censori, Bilanțul anului de gestiune 1932 și hotărâre cu privire la profitul arătat în bilanț;
3. A decide asupra întregirii celor 11 locuri vacante din Consiliul de Administrație;
4. A alege Comitetul de Censori.
5. Fixarea jetanelor și a diurnelor;
6. Eventuale propuneri făcute în cadrul statutelor.

A b r u d, la 29 Septembrie 1933.

Consiliul de administrație.

NOTĂ. Acțiunile se vor depune în sensul articolului 12 al statutelor la cassa noastră și la toate băncile membre ale „Solidarității“.

Activa.		Bilanț general încheiat la 31 Decembrie 1932.		Pasiva.	
	Lei	b.		Lei	b.
Casa	484.020	—	Capital	10.000.000	—
Acționari	212.350	—	Spese de fondare	4.877	—
Teritorii miniere	5.900.000	—	Răscumpărări de părți	75.780	—
Clădiri	1.700.000	—	Escompt	3.226.000	—
Imobile	870.000	—	Conturi curente	1.955.696	—
Mobilier	52.000	—	Profit	981.754	—
Linia industrială	410.000	—	Minus pierderea din 1923—28	909.952	—
Galerii și puțuri	1.050.000	—			
Mașini	2.780.000	—			
Unelte și utensilii	180.000	—			
Instalația electrică	1.480.000	—			
Diverși debitori	270.000	—			
Depuneri proprii	185.785	—			
	15.334.155	—		15.334.155	—

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Interese de cont-curent	133.420	—	Aur	5.718.462	—
Plata muncitorilor	2.581.302	—	Interese dela depuneri	785	—
Materiale	1.394.103	—			
Spese generale	240.273	—			
Salarii	228.000	—			
Impozite	106.431	—			
Chirie	6.000	—			
Jetoane și diurne	67.964	—			
Pierdere din 1923—28	909.952	—			
Profit net realizat în 1932	71.802	—			
	5.719.247	—		5.719.247	—

A b r u d, la 31 Decembrie 1932.

ss. Dr. Candin David, director administrativ.

Pentru contabilitate: ss. Traian M. Gomboș, expert-contabil.

ss. Ionel David, casier.

ss. Dr. Borza, președinte.

ss. Ing. D. David.

ss. Dr. V. Bologa.

ss. Nicolae David.

ss. Dr. Victor Stanciu.

ss. Dr. G. David.

ss. Dr. Zosim Chirtop.

ss. Dr. Mircea Pop.

S'a controlat cont de cont, poziție de poziție și s'a aflat în deplină consonanță cu măestru, registre, extrase și valori.

A b r u d, la 14 Iunie 1933.

ss. E. Tilea.

ss. Dr. Macaveiu.

ss. D. Pop.

ss. Emil A. Chiffa, expert-contabil.

ss. Ing. Borza.

ss. Traian M. Gomboș.